

Explaining Family Functioning Based on Early Maladaptive Schemas by the Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation in Married Women

Sajadifar S¹, *Rezakhani S², Behboodi M²

Author Address

1. PhD Student in Family Counseling, Department of Counseling, Faculty of Education and Counseling, Rudehen Branch, Islamic Azad University, Rudehen, Iran;
2. Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Education and Counseling, Rudehen Branch, Islamic Azad University, Rudehen, Iran.

*Corresponding author's email: rezakhani@riau.ac.ir

Received: 2020 May 18; Accepted: 2020 Jun 24

Abstract

Background & Objectives: Early maladaptive schemas are highly ineffective and by affecting individuals' emotional experiences, lead to an inability to individually and socially live and affect their family functioning. Family functioning is the effort and ability of family members to balance the family system. Satisfying the child's emotional and physical needs in the family and through the manifestations of the child's sufficient attachment forms adaptive schemas about self and others. Such a process generates the feeling of being valued, independent, worthy, and loved as well as providing care to the individual and determine how individuals respond to the social fabric. The existence of inconsistent schemas with fundamental emotional themes adversely impacts the process of identifying, understanding, and regulating emotions. The current study aimed to explain family functioning based on early maladaptive schemas by the mediating role of cognitive emotion regulation in married women.

Methods: The present descriptive and correlational study consisted of 600 married women referring to Imam Khomeini and Qeytariyeh Cultural Centers in Tehran City, Iran, in 2019. Accordingly, by the convenience sampling method, 350 individuals were selected; after dropping 26 distorted questionnaires, the final sample size reached 324. The inclusion criteria of the study included living in Tehran, having at least one year of experience of cohabitation, and over 18 years of age. Exclusion criteria included the presence of a physical disability and chronic illnesses (i.e., asked in the form of yes/no questions via the demographic data questionnaire from each study participant), using certain medications (i.e., asked in the form of yes/no questions via the demographic data questionnaire from each research participant), and hospitalization during the last year due to biopsychological conditions (i.e., asked in the form of yes/no questions via the demographic data questionnaire from each study participant). The tools applied in the present study included the Young Schema Questionnaire–Short Form (Young, 1998), the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (Garnefski et al., 2001), and the McMaster Family Assessment Device (Epstein et al., 1983). The structural equation modeling method was applied in AMOS and SPSS at the significance level of 0.05 to analyze the obtained data.

Results: The present research results indicated that the total path coefficient between the early maladaptive schemas and family functioning was negative and significant ($\beta=-0.381$, $p<0.001$). Additionally, the path coefficient between maladaptive schemas and negative emotion regulation strategies was positive and significant ($\beta=0.448$, $p<0.001$) and the path coefficient between maladaptive schemas and positive emotion regulation strategies were not significant ($\beta=-0.027$, $p=0.685$). The path coefficient between the positive strategies of emotion regulation and family functioning was positive and significant ($\beta=0.445$, $p<0.001$) and the path coefficient between negative emotion regulation strategies and family functioning were negative and significant ($\beta=-0.163$, $p=0.011$). The indirect path coefficient between the early maladaptive schemas and family functioning was negative and significant ($\beta=-0.085$, $p=0.036$). Furthermore, the sum of squares of multiple correlations for the family functioning variable was equal to 0.34. This finding suggests that early maladaptive schemas and negative emotion regulation strategies explain 34% of the variance in family functioning in the explored married women.

Conclusion: The present study data revealed that negative emotion regulation strategies mediate the relationship between early maladaptive schemas and family functioning in married women. It is suggested that therapists consider the clinical interventions required to modify early maladaptive schemas and emotion regulation among married women to improve their daily, social, and family functioning.

Keywords: Cognitive emotion regulation, Family functioning, Schema.

تبیین عملکرد خانواده براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه: نقش میانجیگر تنظیم شناختی هیجان در زنان متأهل

سارا سجادی‌فر^۱، سیمین دخت رضاخانی^۲، معصومه بهبودی^۲

توضیحات نویسنده‌گان

- دانشجوی دکتری رشته شناسه خانواده، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.
- استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.
* ایمیل نویسنده مسئول: rezakhani@iau.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹ اردیبهشت ۲۹؛ تاریخ پذیرش: ۴ تیر ۱۳۹۹

چکیده

زمینه و هدف: طرحواره‌های ناسازگار اولیه که بهشدت ناکارآمد هستند، ممکن است با تأثیرگذاشتن بر تجربه هیجانی افراد موجب ناتوانی در زندگی فردی و اجتماعی شوند و عملکرد خانوادگی شان را تحت تأثیر قرار دهد. هدف پژوهش حاضر تبیین عملکرد خانواده براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری تنظیم شناختی هیجان در زنان متأهل بود.

روش پژوهشی: روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری متأهل زنان پژوهش را زنان متأهل مراجعه کننده به فرهنگ‌سراهای امام خمینی و قطبیه در منطقه یک شهر تهران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند که بهروش نمونه‌گیری دردسترس از میان آن‌ها ۳۵۰ نفر انتخاب شدند. ابزار پژوهش حاضر شامل فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ (یانگ، ۱۹۹۸)، پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان (گارنفلسکی و همکاران، ۲۰۰۱) و پرسشنامه سنجش خانوادگی مک‌مستر (اپشتاین و همکاران، ۱۹۸۳) بود. پس از حذف ۲۶ پرسشنامه مخدوش و پرت، برای تحلیل داده‌ها از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای AMOS نسخه ۲۲ و SPSS نسخه ۲۴ استفاده شد. داده‌ها در سطح معناداری ۰/۰ تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد ضریب مسیر کل بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عملکرد خانواده منفی و معنادار بود ($p < 0.001$ ، $\beta = -0.381$). همچنین ضریب مسیر بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و راهبردهای منفی تنظیم هیجان، مثبت و معنادار بود ($p < 0.001$ ، $\beta = 0.448$). عملکرد خانواده براساس راهبردهای مثبت تنظیم هیجان (یانگ، ۱۹۹۸) و راهبردهای منفی تنظیم هیجان ($p = 0.011$) تبیین پذیر بود. همچنین رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عملکرد خانواده به واسطه راهبردهای منفی تنظیم هیجان تبیین پذیر بود ($p = 0.036$).

نتیجه‌گیری: براساس نتایج، راهبردهای منفی تنظیم هیجان رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عملکرد خانواده را در زنان متأهل میانجیگری می‌کنند. **کلیدواژه‌ها:** تنظیم شناختی هیجان، طرحواره، عملکرد خانواده.

نیاز است، کاهش می‌دهد و فرد را مستعد فروپاشی روان‌شناختی در موقع بحرانی می‌کند^(۸) و بدین ترتیب نایمی دلبستگی موجب بوجود آمدن طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌شود^(۹).

طرحواره‌های ناسازگار اولیه برآسas نیازهای هیجانی ارضانشده در کودکی در پنج حوزه کلی شکل می‌گیرد که عبارت است از: ۱. بریدگی و طرد^(۱۰); ۲. خودگردانی و عملکرد مختلط^(۱۱); ۳. محدودیت‌های مختلف^(۱۲); ۴. دیگرجهت‌مندی^(۱۳); ۵. گوش به زنگی بیش از حد و بازداری^(۱۰). تعامل پیش‌آمادگی‌های ژنتیکی فرد و عوامل محیطی که روابط فرد را با والدین و دیگر افراد مهم زندگی شامل می‌شود، موجب شکل‌گیری سازه‌های شناختی عمیق و پایدار می‌شود که طرحواره‌های ناسازگار اولیه نام دارد؛ این طرحواره‌ها عقاید و باورهایی را درباره خود و دیگران در برابر می‌گیرد^(۱۱) که می‌تواند بر ادراک فرد ازاقعیت جهان بیرونی، پردازش شناختی و هیجانی و روابط بین فردی او تأثیر بگذاردند^(۱۲). از نظر کشاورز افشار و همکاران، باتوجه به اینکه عملکرد خانواده بر رفتار شخص در کودکی تأثیر می‌گذارد و از طرفی طرحواره‌های ناسازگار اولیه در کودکی شکل می‌گیرد و همچنین طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر عملکرد خانواده در زنان تأثیرگذار است، می‌توان این گونه برداشت کرد که خانواده تأثیر شگرفی بر شخص دارد^(۱۳).

وجود طرحواره‌های ناسازگار که دارای درون‌مایه‌های هیجانی اساسی است، در فرایند شناسایی، فهم و تنظیم هیجان‌ها تأثیر منفی می‌گذارد^(۱۴). تنظیم هیجان شامل تعدیل پاسخ‌های هیجانی از طریق بهکارگیری راهبردهایی است که بر هر مرحله از فرایند زایش هیجانی اثرگذار هستند^(۱۵). تنظیم هیجان عموماً به عنوان کش‌های شناختی و رفتاری نگریسته می‌شود که هدف عدمه آن مقاومت درباره هیجان‌های درهم‌شکننده و پاسخدهی صحیح و متناسب با موقعیت است؛ بدین ترتیب بدنتنظیمی هیجانی، ناتوانی در تنظیم انعطاف‌پذیر و مدیریت پاسخ‌های هیجانی است^(۱۶). یکی از جنبه‌های مهم فرایند تنظیم هیجان، تنظیم تجربه هیجانی از طریق به خدمت‌گرفتن عناصر شناختی است. مفهوم کلی تنظیم شناختی هیجان بر شیوه شناختی دستکاری ورود اطلاعات فراخوانده هیجان دلالت دارد^(۱۶). مواجهه و مقابله با شرایطی که برای فرد تنش زا است، نیازمند بهکارگیری راهبردهای تنظیم هیجانی گوناگونی است؛ از جمله این راهبردها می‌توان به راهبردهای منفی شامل شخوار فکری، سرزنش خود، سرزنش دیگران، تلقی فاجعه‌آمیز و راهبردهای مثبت شامل تمرکز مجدد مثبت، ارزیابی مثبت مجدد، پذیرش، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی و توسعه دیدگاه اشاره کرد^(۱۷).

از آنجاکه پاسخدهی هیجانی آدمی از ماهیتی پویا برخوردار است و نقش پایدار و انکارانپذیری در همه تجارت وی دارد، مهارت‌های تنظیم هیجان^(۷) زیربنای همه کارکردهای فرد بهویژه کارکردهای بین فردی بهشمار می‌آید^(۱۸). از نظر فاسکو و گریچ ابراز صحیح و

خانواده در همه مکان‌ها و زمان‌ها و همچنین در بین تمامی جوامع بشری اساسی‌ترین نهاد اجتماعی است که زیرساخت جامعه، فرهنگ و تمدن جامعه محسوب می‌شود^(۱۰). خانواده یکی از عناصر اصلی جامعه است. دستیابی به یک جامعه ایمن نیازمند داشتن خانواده‌های ایمن است و خانواده سالم می‌تواند به دست آید؛ به شرطی که اعضای آن از سلامت روان برخوردار باشند و رابطه مطلوبی با یکدیگر داشته باشند؛ بنابراین اگر اعضای خانواده و روابط آن‌ها سالم باشد، تأثیرات مثبتی بر جامعه خواهد داشت^(۱۰). خانواده، یکی از نهادهای مهم در جوامع بهخصوص در جامعه ایران محسوب می‌شود که اگر دارای عملکرد مناسبی باشد، اعضای خانواده نیز از سلامت و بهزیستی برخوردار خواهند بود^(۱۰).

برخی بر این باور هستند که خانواده از تعدادی افراد در فضایی فیزیکی و روان‌شناختی مشترک تشکیل شده است؛ اما بهتر است خانواده را نظامی اجتماعی- فرهنگی در نظر گرفت که در کنار نقشی که به هریک از اعضایش می‌دهد، قوانینی نیز دارد. براساس الگوی مک‌مستر، ساختار خانواده و الگوی تبادلی آن نظام خانواده را تشکیل می‌دهند. این نظام دارای ساختار قدرت است که به‌وسیله آن، اشکال مختلفی از ارتباط بروز می‌کند؛ به‌طوری‌که اعضای این نظام باهم رابطه‌ای عمیق و چندلایه دارند^(۱۰). عملکرد خانواده، تلاش مشترکی برای برقراری و حفظ تعادل در خانواده است و به توانایی در هماهنگی با تغییرات، حل تضادها و تعارضات، همبستگی بین اعضا و موفقیت در اعمال الگوهای انسپیاطی، رعایت حد و مرز بین افراد، اجرای مقررات و اصول حاکم بر این نهاد با هدف حفاظت از کل نظام خانواده مربوط است. می‌توان آن را در ابعاد مختلفی نظری حل مشکل، ارتباط، نقش‌ها، پاسخدهی هیجانی، آمیختگی هیجانی، مهار رفتار و عملکرد کلی بررسی کرد^(۱۰)؛ بدین ترتیب نظام خانواده با حل مسائل و مشکلات در قالب ارتباطات و پاسخدهی و آمیختگی هیجانی و رفتارها و عملکرد اعضا ابعاد خود را شکل می‌دهد^(۱۰). خانواده از اعضا تشکیل شده است که هر کدام نقشی بر عهده دارند. زن عضو مؤثر خانواده بهشمار می‌آید که اداره خانواده و تربیت و تکامل آن را به عنوان نهادی اجتماعی بر عهده دارد و بدین ترتیب نقش اساسی‌تری را ایفا می‌کند. از این جهت، برخورداری از جامعه و خانواده‌ای سالم در گروی زنان آن جامعه است. به همین دلایل، توجه به مسائل و موضوعات مرتبط با زنان در تحکیم خانواده از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است^(۱۰).

طرحواره‌ها درنتیجه تجارب اولیه با مظاهر دلبستگی پرورش می‌یابند، و زمانی که این طرحواره‌ها فعال می‌شوند، می‌توانند بر ادراک، واقعیت، پردازش شناختی و روابط بین فرد اثر بگذارند^(۱۰). تعاملات با منابع دلبستگی در روابط خانوادگی اولیه که ناسازگار، غیرقابل اعتماد یا غیرحساس هستند، در ایجاد یک بینان ذهنی امن و ناپایدار دخالت دارد. انعطاف‌پذیری را که برای کنارآمدن با وقایع استرس‌زای زندگی

۵. Other directedness

۶. Over-Vigilance and inhibition

۷. Emotion regulation

۱. Family function

۲. Disconnection and rejection

۳. Impaired autonomy and performance

۴. Impaired limits

بود. معیارهای خروج معلولیت جسمانی و بیماری‌های مزمن (که به صورت سؤالات بله و خیر در ابتدای پرسشنامه دموگرافیک از زنان پرسیده شد)، مصرف داروهای روانپزشکی و داروهای بیماری‌های مزمن و بسترهای شدن در طول سال گذشته به دلیل وضعیت جسمانی و روان‌شناختی (که به صورت سؤالات بله و خیر در ابتدای پرسشنامه دموگرافیک از زنان پرسیده شد) در نظر گرفته شد. در پژوهش حاضر ملاحظات اخلاقی شامل رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان، رازداری و محروم‌ماندن نتایج رعایت شد. در این پژوهش ابزارهای زیر به کار رفت.

- فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ^۱: فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ توسط یانگ در سال ۱۹۹۸ ساخته شد^(۲۶). این پرسشنامه شامل ۷۵ گویه است و پنج حوزه طرحواره‌ای بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلط، دیگرجهتمندی، گوش‌بهزنگی بیش از حد و بازداری، محدودیت‌های مختلف و پانزده طرحواره را در طیف لیکرتی شش درجه‌ای از کاملاً درست درباره من=۶ تا کاملاً غلط درباره من=۱ ارزیابی می‌کند^(۲۶). در ایران صدوچی و همکاران برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ را برای کل ابزار ۰/۹۴ و برای خرد مقیاس‌ها در دامنه‌ای از ۰/۶۲ تا ۰/۹۰ گزارش کردند؛ همچنین تحلیل عاملی تبیینی با چرخش واریماکس مقیاس‌های قابل تفسیری را برای همه پانزده خرد مقیاس طرحواره مطرح شده توسط یانگ به دست آوردند^(۲۷). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای پنج حوزه طرحواره‌ای بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلط، دیگرجهتمندی، گوش‌بهزنگی بیش از حد و بازداری و نیز محدودیت‌های مختلف به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۸۷، ۰/۸۷، ۰/۸۰ و ۰/۸۷ به دست آمد.

- پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان^۲: این پرسشنامه توسط گارنفسکی و همکاران در سال ۲۰۰۱ ساخته شد^(۲۸). این پرسشنامه شامل ۳۶ گویه است و نه خرد مقیاس تمرکز مثبت مجدد، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیدگاه‌پذیری و پذیرش را که راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان را تشکیل می‌دهند و سرزنش خود، سرزنش دیگران، نشخوار فکری و فاجعه‌سازی را که راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان را تشکیل می‌دهند، در طیف لیکرتی از هرگز=۱ تا همیشه=۵ ارزیابی می‌کند^(۲۸). گارنفسکی و همکاران ضریب آلفای کرونباخ را برای راهبردهای مثبت تنظیم هیجان برابر با ۰/۸۹ و برای راهبردهای منفی تنظیم هیجان برابر با ۰/۸۲ و همبستگی راهبردهای مثبت تنظیم هیجان با افسردگی و اضطراب را به ترتیب ۰/۲۷ و ۰/۲۹ و راهبردهای منفی تنظیم هیجان با افسردگی و اضطراب را به ترتیب ۰/۴۸ و ۰/۵۳ گزارش کردند^(۲۸). در ایران حسنی برای این ابزار ضرایب آلفای کرونباخ را در دامنه‌ای از ۰/۹۲ تا ۰/۷۶ به دست آورد. در پژوهش وی نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی از ساختار نه عاملی اصلی پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان حمایت کرده است و درصد از تغییرات را تبیین کرد^(۲۹). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای راهبردهای مثبت تنظیم هیجان ۰/۸۷ و برای راهبردهای منفی تنظیم هیجان ۰/۸۰ به دست آمد.

متناسب با موقعیت افکار، هیجان‌ها و احساسات مرتبط با آن موجب بهکارگیری راهبرهای نظم‌جویی شناختی هیجانی سازگارانه و عملکرد مناسب خانواده می‌شود^(۱۹). براساس پژوهش کمالی ایگلی و ابوالمعالی الحسینی، عملکرد صحیح خانواده که آموزش راهبردهای تنظیم شناختی هیجانی را در بر می‌گیرد، یکی از محصولات رشدی اکتسابی در محیط خانواده است که حل مؤثر تعارض و ارتباط متقابل از طریق مهارت‌های حل مسئله، تصمیم‌گیری صحیح و ارتباط اثربار و شیوه‌های مقابله‌ای مناسب امکان‌پذیر می‌کند^(۲۰). فرید و همکاران چنین پیشنهاد کردند که عملکرد خانواده به‌واسطه شکل‌دادن شناخت‌های فرد، چگونگی ابراز هیجان‌ها و مقابله با هیجان‌ها را در او شکل می‌دهد^(۲۱). از نظر مکارانی و همکاران راهبردهای تنظیم شناختی هیجان و عملکرد خانواده از جمله الگوهای تفکر و منابع روان‌شناختی‌اند که بر رخدادهای تنش‌زا و واکنش‌های هیجانی فرد اثرگذارند^(۲۲).

طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر برداشت‌های فرد از محیط تأثیر می‌گذارند؛ به طوری که با سوگیری‌های شناختی که برای فرد به‌واسطه تحریف پردازش شناختی به وجود می‌آورند، ادراک او را از واقعیت چشمداشت‌های نادرست و غیرواقع‌بینانه به رخدادها و محیط می‌نگرد^(۲۳). طرحواره‌های ناسازگار اولیه، الگوهای شناختی هیجانی انعطاف‌ناپذیر و ناکارآمد بسیار اساسی هستند که در بطن روابط بین فردی شکل‌گرفته‌اند و در روابط بین فردی نیز خود را نشان می‌دهند^(۲۴)؛ از این جهت ممکن است با تأثیرگذاشتن بر تحریه هیجانی افراد موجب ناتوانی در زندگی فردی و اجتماعی آن‌ها شوند و عملکرد خانوادگی‌شان را تحت تأثیر قرار دهند. خانواده به عنوان نهاد بنیادی‌تر جامعه، شکل‌گیری و عملکرد از طریق کنش‌های اجتماعی گذشته و حال اعضا خانواده صورت می‌گیرد و زنان در این میان نقشی اساسی ایفا می‌کنند؛ از این منظر بررسی متغیرهای اساسی اثرگذار مرتبط با زنان بر اهمیت و ضرورت پژوهش حاضر می‌افزاید؛ از این‌رو، هدف پژوهش حاضر تبیین عملکرد خانواده براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری تنظیم شناختی هیجان در زنان متأهل بود.

۲ روش بررسی

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری را ۶۰۰ زن متأهل مراجعت کننده به فرهنگ‌سراهای امام‌خمینی و قیطریه در منطقه یک شهر تهران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. از میان آن‌ها ۳۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری دردسترس انتخاب شدند که پس از کنارگذاشتن ۲۶ پرسشنامه مخدوش تعداد آن‌ها به ۳۲۴ نفر رسید؛ همچنین این انتخاب با درنظرگرفتن تعداد ۱۵ آزمودنی به‌ازای هر متغیر مشاهده شده بود^(۲۵) که در پژوهش حاضر با احتساب خرد مقیاس‌های هر ابزار و احتمال ریزش نمونه بود. معیارهای ورود شرکت‌کنندگان به پژوهش شامل ساکن‌بودن در شهر تهران، داشتن حداقل یک سال سابقه زندگی مشترک و داشتن سن بیشتر از ۱۸ سال

¹. Young Schema Questionnaire-Short Form

². Cognitive Emotion Regulation Questionnaire

در پژوهش ارائه شد.
داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای AMOS نسخه ۲۴ و SPSS نسخه ۲۴، برآورد بیشینه احتمال^۳، مدل اندازه‌گیری از طریق تحلیل عاملی تاییدی و تحلیل مدل ساختاری از طریق تحلیل مسیر و شاخص‌های نکویی برازش مجدور کای^۴ با مقدار احتمال بزرگ‌تر از ۰/۰۵، کای اسکوئر نرم‌شده^۵ با نقطه برش کوچک‌تر از ۳، ریشه خطای میانگین مجددرات تقریب^۶ با نقطه برش کوچک‌تر از ۰/۰۸، شاخص نکویی برازش تطبیقی^۷ با نقطه برش کوچک‌تر از ۰/۹۰، شاخص نکویی برازش^۸ با نقطه برش کوچک‌تر از ۰/۹۵ و شاخص نکویی تطبیقی^۹ با نقطه برش کوچک‌تر از ۰/۹۵، با درنظرگرفتن مقادیر برازش ذکر شده توسط مایرز و همکاران در سال ۲۰۰۶ تحلیل شد (۳۱).
سطح معناداری برای آزمون‌های آماری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

۳ یافته‌ها

در این پژوهش ۳۲۴ شرکت‌کننده با میانگین و انحراف معیار سنی $40/74 \pm 9/73$ سال حضور داشتند. میانگین و انحراف معیار سال‌های زندگی مشترک شرکت‌کنندگان با همسر خود به ترتیب $11/41 \pm 9/72$ بود. میزان تحصیلات ۴۸ نفر (۱۴/۸ درصد) از شرکت‌کنندگان کمتر از دیپلم، ۸۱ نفر (۲۵ درصد) دیپلم، ۱۰ نفر (۱/۳ درصد) فوق دیپلم، ۱۷۱ نفر (۵۲/۸ درصد) لیسانس و ۱۴ نفر (۴/۳ درصد) بیشتر از لیسانس بود.

- پرسشنامه سنجش خانوادگی مک‌مستر^۱ : پرسشنامه سنجش خانوادگی مک‌مستر توسط اپشتاین و همکاران در سال ۱۹۸۳ ساخته شد (۵). این ابزار شامل ۶۰ گویه است که شش خرده‌مقیاس حل مشکل، ارتباط، نقش‌ها، همراهی عاطفی، آمیزش عاطفی، کنترل رفتار و عملکرد کلی را در طیف لیکرتی چهار درجه‌ای از کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۴ ارزیابی می‌کند (۵). اپشتاین و همکاران برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ را در دامنه‌ای از ۰/۷۲ تا ۰/۹۲ گزارش کردند. در پژوهش آن‌ها افراد سالم در مقایسه با افراد بیمار که با استفاده از این ابزار سنجش شدند، از عملکرد خانوادگی سالم‌تری بروخوردار بودند (۵). در ایران یوسفی برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۸۳ و همبستگی خرده‌مقیاس‌های ابزار مذکور را با خرده‌مقیاس‌الگوهای ارتباطی سازنده پرسشنامه‌الگوهای ارتباطی^۲ کوئیستینس و سالاوی ساخته شده در سال ۱۹۸۴، در دامنه‌ای از ۰/۳۱ تا ۰/۴۶ گزارش کرد (۳۰). در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های حل مشکل، ارتباط، نقش‌ها، همراهی عاطفی، آمیزش عاطفی، کنترل رفتار و عملکرد کلی به ترتیب ۰/۶۲، ۰/۶۳، ۰/۶۶، ۰/۶۷ و ۰/۶۵ و ۰/۶۱ به دست آمد.

فرایند انجام پژوهش به این صورت بود که پس از دریافت مجوز و ارائه آن به فرهنگ‌سراهای منطقه‌یک تهران که به دلیل سهولت رفت‌وآمد انتخاب شدند، در اتاق مناسی توپیخات مختص‌تری درباره اهداف پژوهش، اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی، رازداری و نحوه تکمیل پرسشنامه‌ها به صورت فردی به هریک از زنان شرکت‌کننده

جدول ۱. میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی، ضریب تحمل و تورم واریانس و ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱. طرحواره-بریدگی و طرد	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۲. طرحواره-خودگردانی و عملکرد مختلف	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۳. طرحواره-دیگرجهتمندی	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۴. طرحواره-گوشبهزنگی و بازداری	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۵. طرحواره-محدودیت‌های مختلف	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
۶. تنظیم هیجان-راهبردهای منفی	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰

⁶. Root mean square error of approximation

⁷. Comparative fit index (CFI)

⁸. Goodness of fit index (GFI)

⁹. Comparative fit index (CFI)

¹. McMaster Family Assessment Device

². Christensen & Salavy's Communication Patterns Questionnaire

³. Maximum likelihood

⁴. Chi square

⁵. Normed chi-square

مؤلفه حل مشکل با طرحواره‌های بردگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلط و نیز محدودیت‌های مختلط، منفی و در سطح $0/01$ معنادار است. رابطه بین مؤلفه‌های همراهی عاطفی و آمیزش عاطفی با طرحواره‌های بردگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلط، دیگر جهت‌مندی، گوش به زنگی و بازداری و نیز محدودیت‌های مختلط، منفی و در سطح $0/01$ معنادار است. رابطه بین مؤلفه کترول رفتار با طرحواره‌های بردگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلط، دیگر جهت‌مندی، گوش به زنگی و بازداری و نیز محدودیت‌های مختلط،

جدول ۱ نشان می‌دهد رابطهٔ بین مؤلفه‌های ارتباط و کنترل رفتار با طرح‌واره‌های بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلف، دیگرجهت‌مندی، گوش‌به‌زنگی و بازداری و نیز محدودیت‌های مختلف، منفی و در سطح 0.01 معنادار است. رابطهٔ بین مؤلفهٔ نقش‌ها با طرح‌واره‌های بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختلف، گوش‌به‌زنگی و بازداری و نیز محدودیت‌های مختلف، منفی و در سطح 0.01 معنادار است؛ همچنین رابطهٔ بین مؤلفهٔ نقش‌ها با طرح‌واره دیگرجهت‌مندی، منفی و در سطح 0.05 معنادار است. رابطهٔ بین

و راهبردهای تنظیم هیجان کوچکتر از $1/1$ نبود، مفروضه هم خطی بودن نیز در بین متغیرهای پیش‌بین برقرار بود. در پایان با توجه به اینکه مقادیر چولگی و کشیدگی اطلاعات مربوط به «فاصله مهندسی‌ایس» به ترتیب برابر با $0/84$ و $0/90$ به دست آمد، می‌توان گفت

مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌های چندمتغیری شامل توزیع متغیرها در یک بردار نیز در بین داده‌های پژوهش حاضر برقرار است.

در پژوهش حاضر طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عملکرد خانواده متغیرهای مکنون‌اند و مدل اندازه‌گیری پژوهش حاضر را تشکیل دادند. در این پژوهش نشانگرهای متغیر مکنون طرحواره‌های ناسازگار اولیه شامل بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگرجهت‌مندی، گوش‌به‌زنگی و بازداری و محدودیت‌های مختل بود و نشانگرهای متغیر مکنون عملکرد خانواده شامل حل مشکل، ارتباط، نقش‌ها، همراهی عاطفی، آمیزش عاطفی، کنترل رفتار و عملکرد کلی بود که توان آن‌ها در اندازه‌گیری متغیرهای مکنون با استفاده از آزمون مدل اندازه‌گیری بررسی شد.

منفی و در سطح $0/01$ معنادار است؛ همچنین رابطه بین عملکرد کلی با طرحواره‌های بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، گوش به زنگی و بازداری و نیز محدودیت‌های مختل، منفی و در سطح $0/01$ معنادار است.

رابطه بین مؤلفه‌های ارتباط، حل مشکل، نقش‌ها، همراهی عاطفی، آمیزش عاطفی، کنترل رفتار و عملکرد کلی با راهبردهای منفی تنظیم هیجان، منفی و در سطح $0/01$ معنادار است. رابطه بین مؤلفه‌های ارتباط، حل مشکل، نقش‌ها، همراهی عاطفی، کنترل رفتار و عملکرد کلی با راهبردهای مثبت تنظیم هیجان، مثبت و در سطح $0/01$ معنادار است؛ همچنین رابطه بین آمیزش عاطفی با راهبردهای مثبت تنظیم هیجان، مثبت و در سطح $0/05$ معنادار است.

جدول ۱ نشان می‌دهد، مقادیر کشیدگی و چولگی متغیرهای پژوهش در محدوده 2 ± 2 قرار دارد و این موضوع مشخص می‌کند که توزیع داده‌های متغیرهای پژوهش نرمال است. همچنین با توجه به اینکه مقادیر ضریب تحمل هیچ‌یک از متغیرهای پیش‌بین شامل طرحواره‌ها

جدول ۲. شاخص‌های برازنده‌گیری مدل اندازه‌گیری و ساختاری

مدل ساختاری		مدل اندازه‌گیری		شاخص‌های برازنده‌گیری	
اولیه	اصلاح شده	اصلح شده	اولیه	اصلح شده	اولیه
۲۰۳/۷۷	۲۴۷/۲۹	۱۴۵/۶۲	۱۸۲/۴۶	مجذور کای	
۷۲	۷۳	۵۲	۵۳	درجۀ آزادی مدل	
۲/۸۳	۳/۳۹	۲/۸۰	۳/۴۴	کایاسکوئر نرم‌شده	
۰/۹۲۴	۰/۹۰۵	۰/۹۳۱	۰/۹۱۷	شاخص نکویی تطبیقی	
۰/۸۸۶	۰/۸۶۴	۰/۸۹۶	۰/۸۷۹	شاخص نکویی برازش	
۰/۹۲۸	۰/۹۰۲	۰/۹۴۲	۰/۹۱۹	شاخص نکویی برازش تطبیقی	
۰/۰۷۵	۰/۰۸۶	۰/۰۷۵	۰/۰۸۷	ریشهٔ خطای میانگین مجذورات تقریب	

اندازه‌گیری سازه‌های مدنظر هستند و مدل ساختاری پژوهش منطبق با ساختاری از برازش پذیرفتهٔ برخوردارند؛ به این معنا که نشانگرهای مدل مفهومی فرض شده است.

جدول ۲ نشان می‌دهد، شاخص‌های برازنده‌گیری مدل‌های اندازه‌گیری و ساختاری از برازش پذیرفتهٔ برخوردارند؛ به این معنا که نشانگرهای متغیرهای مکنون طرحواره‌ها و عملکرد خانواده دارای توان لازم برای

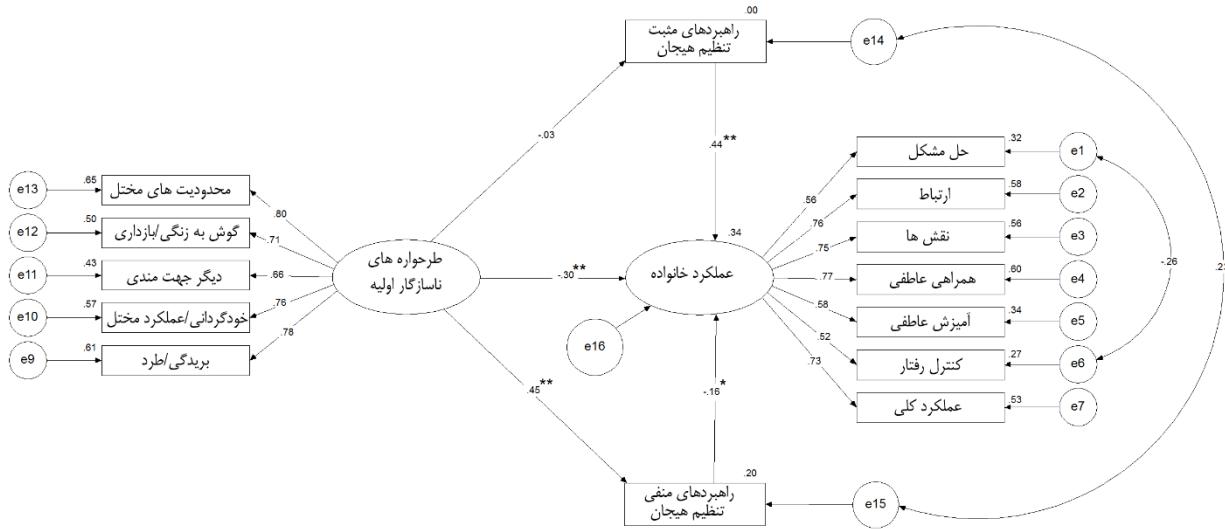
جدول ۳. ضرایب مسیرهای مستقیم، غیرمستقیم و کل

مسیرها	مقدار p	برآورد استاندارد	خطای معیار	برآورد غیراستاندارد	اولیه
مسیر مستقیم طرحواره‌های ناسازگار \rightarrow عملکرد خانواده	$0/001$	-	$0/296$	$0/008$	$0/0035$
مسیر طرحواره‌های ناسازگار \rightarrow راهبردهای مثبت تنظیم هیجان	$0/685$	-	$0/027$	$0/058$	$0/025$
مسیر طرحواره‌های ناسازگار \rightarrow راهبردهای منفی تنظیم هیجان	$0/001$	$0/448$	$0/039$	$0/341$	$0/009$
مسیر راهبردهای مثبت تنظیم هیجان \rightarrow عملکرد خانواده	$0/001$	$0/445$	$0/009$	$0/057$	$0/007$
مسیر راهبردهای منفی تنظیم هیجان \rightarrow عملکرد خانواده	$0/011$	-	$0/163$	$0/010$	$0/026$
مسیر غیرمستقیم طرحواره‌های ناسازگار \rightarrow عملکرد خانواده	$0/036$	-	$0/085$	$0/005$	$0/010$
مسیر کل طرحواره‌های ناسازگار \rightarrow عملکرد خانواده	$0/001$	-	$0/381$	$0/009$	$0/045$

طرحواره‌های ناسازگار و راهبردهای مثبت تنظیم هیجان، معنادار نیست ($p=0/685$). ضریب مسیر بین راهبردهای مثبت تنظیم هیجان و عملکرد خانواده مثبت و معنادار است ($p<0/001$) و ضریب مسیر بین راهبردهای منفی تنظیم هیجان و عملکرد خانواده منفی و معنادار

جدول ۳ نشان می‌دهد، ضریب مسیر کل بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عملکرد خانواده منفی و معنادار است ($p<0/001$)؛ همچنین ضریب مسیر بین طرحواره‌های ناسازگار و راهبردهای منفی تنظیم هیجان، مثبت و معنادار است ($p<0/001$) و ضریب مسیر بین

است ($p=0.11$). ضریب مسیر غیرمستقیم بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عملکرد خانواده منفی و معنادار است ($p=0.036$).

شکل ۱. مدل ساختاری پژوهش

گسترش توانایی‌های تنظیم هیجانی بهشیوه‌ای سالم می‌شوند. آسیب‌های دوران کودکی، بهویژه آسیب‌های بین فردی تکرارشده بین مراقب و کودک، با اکتساب مهارت‌های تنظیم هیجانی مناسب تداخل می‌کنند (۲۴). ناکامی نیازهای هیجانی، رشد هیجانی-اجتماعی دوران نوجوانی و بزرگسالی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ از جمله گسترش شناختواره‌های منفی درباره خود و دیگران، روابط شرطی بین محرك مربوط به آسیب و آشفتگی هیجانی، شناخت‌ها و خاطراتی با آغازگری محرك‌های محیطی ناخواستایند، تنظیم هیجانی رشدناپایافته (۳۶). کودکان آسیب‌دیده در دوران کودکی، عموماً ناچارند درد عاطفی و جسمانی زیادی را تحمل کنند که این امر مانع از ایجاد احساس امنیت در آن‌ها می‌شود؛ بنابراین این کودکان کمتر احتمال دارد مهارت‌های تنظیم مقابله با شناخت‌ها یا هیجان‌های منفی را گسترش دهند (۳۷). علاوه براین، افراد دارای طرحواره‌های بردیگی و طرد انتظار ندارند که نیازهای امنیت، ثبات، محبت، هم‌لی، درمیانگذاشتن احساس‌ها، پذیرش و احترامشان بهشیوه‌ای پیش‌بینی شدنی برآورده شود. طرحواره‌های حوزه محدودیت‌های مختل بهطور معمول در خانواده‌هایی بوجود می‌آیند که وجه مشخصه آن‌ها سهل‌انگاری و سردرگمی است (۱۰). بدین‌ترتیب چنین افرادی خویشتن‌دار نیستند و نمی‌توانند ناکامی را به قدر کافی تحمل کنند. از سوی دیگر نمی‌توانند ابراز هیجان‌ها و تکانه‌هایشان را کنترل کنند و به تأخیر بیندازنند. در حوزه طرحواره‌ای خودگردانی و عملکرد مختل، انتظارهای فرد از خود و محیط با توانایی‌های محسوس او برای جدایی، بقا و عملکرد مستقل یا انجام موقفيت‌آمیز کارها تداخل می‌کند (۲۳). در حوزه گوش به زنگی بیش از حد و بازداری، خانواده‌ها بر عملکرد عالی و بی‌نقص‌گرایی تأکید دارند. طرحواره‌های حوزه دیگرجهت‌مندی به‌طور معمول در خانواده‌هایی بوجود می‌آید که کودک را با قید و شرط پذیرفته‌اند و کودک در چنین شرایطی برای دستیابی به توجه، عشق و پذیرش

شکل ۱ نشان می‌دهد که مجموع مجذور همبستگی‌های چندگانه برای متغیر عملکرد خانواده برابر با 0.34 به‌دست آمده است. این یافته بیانگر آن است که طرحواره‌های ناسازگار اولیه و راهبردهای منفی تنظیم هیجان درصد از واریانس عملکرد خانواده را در زنان متأهل تبیین می‌کنند.

۴ بحث

هدف پژوهش حاضر تبیین عملکرد خانواده براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری تنظیم شناختی هیجان در زنان متأهل است. نتایج پژوهش حاضر نشان داد، طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری راهبردهای منفی تنظیم هیجان عملکرد خانواده را در زنان متأهل تبیین می‌کنند.

در تبیین یافته‌های حاضر باید گفت، مفهوم طرحواره در قالب سطوح شناخت، سطح عمیق‌تری محسوب می‌شود. درواقع طرحواره‌ها حاصل گفت‌وگوی والدین با کودک هستند که به تدریج در ذهن او جای گرفته‌اند و به‌گونه‌ای نظام‌مند، اما ناکارآمد زندگی وی را زیر سیطره خود درآورده‌اند (۳۲). زمانی که این طرحواره‌ها فعال می‌شوند، می‌توانند بر ادراک، واقعیت و پردازش شناختی فرد اثر بگذارند (۳۳). طرحواره‌های ناسازگار اولیه، الگوهای هیجانی و شناختی خودشکننده‌ای هستند که در طول دوران رشد گسترش می‌یابند و در طول زندگی تکرار می‌شوند. طرحواره‌های ناسازگار اولیه شیوه‌های بادوام، پایدار و مقاوم دربرابر تغییر نگریستن به خود و تعامل با جهان پیرامون هستند (۳۴). طرحواره‌های ناسازگار اولیه ریشه در دوران کودکی و نوجوانی دارند و بعدها ناسازگارانه می‌شوند؛ زیرا مانع از برآوردن نیازهای هیجانی در آن دوران شده‌اند (۳۵).

بدین‌ترتیب، رویدادهای آسیب‌زای دوران کودکی نه تنها طرحواره‌های ناسازگار اولیه را شکل می‌دهند، بلکه بواسطه این طرحواره‌ها مانع از

استفاده از پرسشنامه‌های کشورهای غربی به لحاظ نبود پرسشنامه‌هایی مطابق با فرهنگ ایران بود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی پرسشنامه‌هایی مطابق با زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی ایران ساخته شود و علاوه‌بر پرسشنامه‌ها، مشاهده و مصاحبه بالینی برای سنجش متغیرهای این پژوهش به کار رود.

۵ نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که راهبردهای منفی تنظیم هیجان رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و عملکرد خانواده را در زنان متأهل میانجیگری می‌کنند.

۶ تشکر و قدردانی

از تمامی زنان مشارکت‌کننده در پژوهش حاضر و همچنین مسئولان محترم تشکر و قدردانی می‌شود.

۷ بیانیه‌ها

تأثیدیه اخلاقی و رضایت‌نامه از شرکت‌کنندگان

این مقاله برگرفته از رساله دکتری در رشته مشاوره در دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن با کد ۱۱۳۲۱۶۰۲۹۷۱۰۲۷ است. از شرکت‌کنندگان تحقیق حاضر دست‌نوشته‌ای شامل بیانیه‌ای درباره تأیید شرکت در پژوهش و رضایت اخلاقی دریافت شد. در این پژوهش ملاحظات اخلاقی شامل رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان، رازداری و محروم‌ماندن نتایج رعایت شد.

رضایت برای انتشار

این امر غیر قابل اجرا است.
دسترسی به داده‌ها

داده‌های پشتیبان نتایج گزارش شده در مقاله که در طول مطالعه تحلیل شدند، به صورت فایل ورودی و اکسل داده در فضای ذخیره‌ای هارد درایو (به دلیل هک‌شدن احتمالی داده‌ها و همچنین حفظ و دسترسی به داده‌ها) نزد نویسنده مسئول حفظ خواهد شد.

تراحم منافع

نویسنده‌انجام می‌کنند که هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارند.

منابع مالی

اعتبار برای انجام این پژوهش از منابع شخصی تأمین شده است.
مشارکت نویسنده‌گان

همه نویسنده‌انجام سهم یکسانی در تهیه پیش‌نویس مقاله، بازبینی و اصلاح مقاله حاضر بر عهده داشتند.

دیگران باید جنبه‌های مهم شخصیت خود را نادیده بگیرد (۱۰).

در جمع‌بندی کلی باید گفت، ارضاشدن نیازهای هیجانی و آسیب‌های کودکی به واسطه طرحواره‌های ناسازگار تأثیرات نامطلوب و زیانباری بر رشد مفهوم «خود» در دوران تحول دارد و منجر به نواقصی در نظام خود از جمله خودآگاهی، عاملیت، تداوم خود و خودسنجی می‌شود (۲۴). داشتن تصویر منفی از خود، تمرکز بر اشتباهات و نشخوار فکری را در پی دارد و در فردی که دارای تلقی منفی از خود است (۳۸)، هریک از حوزه‌های طرحواره‌ای بهنوعی به کارگیری راهبردهای منفی تنظیم هیجانی را به دنبال دارد. بریدگی و طرد و پذیرش با قید و شرط در خانواده سبب پرورش خودپنداشة منفی و معیوب درباره خود، اضطراب و گوش‌بهزنگی بیش از حد درباره محیط می‌شود. برای حفظ خودارزش مندی، به طور مداوم اتکا بر تأییدهای بیرونی است (۳۹)؛ به طوری که چون آن‌ها بیشتر تمرکز بر اشتباه‌هایشان هستند، نشخوار فکری بیشتری را نیز تجربه می‌کنند، اشتباهات جزئی خود را فاجعه‌آمیز تفسیر می‌کنند و در مواجهه با اشتباهات خود به خودسرزنشگری متول می‌شوند (۱۶). خودگردانی و عملکرد مختلط و همچنین محدودیت‌های مختلط موجب پرورش حس بی‌کفایتی و تحمل نکردن پریشانی و ناکامی و در عین حال متول می‌شوند به راهبردهای دیگر سرزنشگری برای توجیه بی‌کفایتی و تکائشگری می‌شوند (۴۰). هریک از راهبردهای مذکور، تجربه، شناخت و عاطفة فرد را از موقعیت به نوبه خود تغییر می‌دهند و تأثیر منفی بر آن می‌گذارند و بدین‌ترتیب فرد به توانایی موقفيت‌آمیز حل مسائل و مشکلات و کنترل رفتاری دست می‌یابد. بدین‌شکل، ارتباطات خانواده تحت تأثیر این فرایندهای شناختی هیجانی منفی قرار می‌گیرد؛ به طوری که آمیزش و همراه عاطفی در این خانواده به واسطه حل ناموفق تعارض‌ها کاهش می‌یابد. درنهایت، در نظام خانواده فرد نقش خود را به درستی ایفا نمی‌کند و خانواده به عملکرد سالم دست نمی‌یابد. برای ارائه راهکارها و تلویحات کاربردی پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود که درمانگران مداخلات بالینی لازم را برای اصلاح طرحواره‌های ناسازگار اولیه و تنظیم هیجان زنان متأهل در نظر بگیرند تا در عملکرد روزمره، اجتماعی و همچنین عملکرد خانوادگی شان بهبود حاصل شود.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، کنترل نشدن متغیرهایی چون وضعیت اجتماعی-اقتصادی به دلیل صرف‌جویی در زمان و هزینه بود که تعمیم یافته‌های پژوهش را با محدودیت مواجه می‌سازد؛ بنابراین توصیه می‌شود در پژوهش‌های آتی متغیرهایی چون وضعیت اجتماعی-اقتصادی نیز کنترل شود. علاوه‌بر این، محدودیت دیگر و اصلی پژوهش حاضر استفاده صرف از پرسشنامه‌ها بهخصوص

References

- Hasanzadeh S. Reinforcing the family in the Islamic culture. Journal of Qur'anic Knowledge. 2015;4(15):45–68. [Persian] https://rjqk.atu.ac.ir/article_1030_daeffe6f93ac2705263ba483a1da74f3.pdf?lang=en
- Shaker A, Heshmati R, Rahimi MP. Investigation of Marital adjustment in people with secure, preoccupied, dismissing and fearful attachment styles. Procedia - Social and Behavioral Sciences. 2010;5:1823–6. doi: [10.1016/j.sbspro.2010.07.371](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.07.371)

3. Alibabaei M, Vahhabi Homabadi J, Khaleghipour S. The effectiveness of eclectic method of kindness and positive self-talk on resiliency, hostility and positive feeling towards spouse in betrayed women. *Positive Psychology Research*. 2019;5(2):47-64. https://ppls.ui.ac.ir/article_24089_en.html
4. Goldenberg I, Stanton M, Goldenberg H. Family therapy: an overview. 9th ed. Boston, MA: Cengage Learning; 2017.
5. Epstein NB, Baldwin LM, Bishop DS. The McMaster family assessment device. *Journal of Marital and Family Therapy*. 1983;9(2):171–80. doi: [10.1111/j.1752-0606.1983.tb01497.x](https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.1983.tb01497.x)
6. Khatibi A. Survey of females' attitude toward factors affecting the family's strength (research done among women staff of Payam Noor University; Hamadan Province). *Woman and Family Studies*. 2015;3(1):59–92. [Persian] doi: [10.22051/jwfs.2015.2196](https://doi.org/10.22051/jwfs.2015.2196)
7. Feshangchi N, Karbalaie Mohammad Meigooni A, Bahrami Hidaji M. The mediation role of narcissistic personality traits and interpersonal problems in the relationship between early maladaptive schemas and anabolic steroids use in athletes. *Sport Psychology Studies*. 2018;7(24):17-34. https://spsyj.ssrc.ac.ir/article_1219.html
8. Mikulincer M, Shaver PR. An attachment perspective on psychopathology. *World Psychiatry*. 2012;11(1):11–5. doi: [10.1016/j.wpsyc.2012.01.003](https://doi.org/10.1016/j.wpsyc.2012.01.003)
9. Bosmans G, Braet C, Van Vlierberghe L. Attachment and symptoms of psychopathology: early maladaptive schemas as a cognitive link? *Clin Psychol Psychother*. 2010;17(5):374–85. doi: [10.1002/cpp.667](https://doi.org/10.1002/cpp.667)
10. Young JE, Klosko JS, Weishaar ME. Schema therapy: a practitioner's guide. New York; London: Guilford; 2007.
11. González-Jiménez AJ, Hernández-Romera M del M. Early maladaptive schemas in adolescence: a quantitative study. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2014;132:504–8. doi: [10.1016/j.sbspro.2014.04.344](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.04.344)
12. Janovsky T, Rock AJ, Thorsteinsson EB, Clark GI, Murray CV. The relationship between early maladaptive schemas and interpersonal problems: A meta-analytic review. *Clin Psychol Psychother*. 2020;27(3):408–47. doi: [10.1002/cpp.2439](https://doi.org/10.1002/cpp.2439)
13. Keshavarz-Afshar H, Ghanbarian E, Jebeli SJ, Saadat SH. The relationship between differentiation of self and early maladaptive schemas with family performance components among the military women residing in Tehran, Iran. *Journal Mil Med*. 2019;20(6):635–44. [Persian] <http://militarymedj.ir/article-1-2042-en.pdf>
14. Yakin D, Gençöz T, Steenbergen L, Arntz A. An integrative perspective on the interplay between early maladaptive schemas and mental health: The role of self-compassion and emotion regulation. *J Clin Psychol*. 2019;75(6):1098–113. doi: [10.1002/jclp.22755](https://doi.org/10.1002/jclp.22755)
15. Doré BP, Ochsner KN. Emotion regulation. In: Toga AW, editor. Brain mapping. Waltham: Academic Press; 2015. pp: 53–8.
16. Domaradzka E, Fajkowska M. Cognitive emotion regulation strategies in anxiety and depression understood as types of personality. *Front Psychol*. 2018;9:856. doi: [10.3389/fpsyg.2018.00856](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00856)
17. Kraaij V, Garnefski N. The behavioral emotion regulation questionnaire: development, psychometric properties and relationships with emotional problems and the cognitive emotion regulation questionnaire. *Personality and Individual Differences*. 2019;137:56–61. doi: [10.1016/j.paid.2018.07.036](https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.07.036)
18. Dollar JM, Calkins SD. Emotion regulation and its development. In: Benson JB, editor. Encyclopedia of infant and early childhood development. 2nd ed. Oxford: Elsevier; 2020. pp: 546–59.
19. Fosco GM, Grych JH. Capturing the family context of emotion regulation: a family systems model comparison approach. *Journal of Family Issues*. 2013;34(4):557–78. doi: [10.1177%2F0192513X12445889](https://doi.org/10.1177%2F0192513X12445889)
20. Kamali Igoli S, Abolmaali Alhoseini K. Predicting cognitive emotion regulation strategies according to family communication processes and perfectionism in high school adolescent girls. *Journal of Applied Psychology*. 2016;10(3):291–310. [Persian]
21. Freed RD, Rubenstein LM, Daryanani I, Olino TM, Alloy LB. The relationship between family functioning and adolescent depressive symptoms: the role of emotional clarity. *J Youth Adolesc*. 2016;45(3):505–19. doi: [10.1007/s10964-016-0429-y](https://doi.org/10.1007/s10964-016-0429-y)
22. McCarthy C, Lambert R, Seraphine A. Adaptive family functioning and emotion regulation capacities as predictors of college students' appraisals and emotion valence following conflict with their parents. *Cognition & Emotion*. 2004;18(1):97–124. doi: [10.1080/0269930244000417](https://doi.org/10.1080/0269930244000417)
23. Bernstein DP, Rafaeli E, Young JE. Schema therapy: distinctive features. London: Routledge; 2011.
24. Kaya Tezel F, Tutarel Kişlak Ş, Boysan M. Relationships between childhood traumatic experiences, early maladaptive schemas and interpersonal styles. *Noro Psikiyatr Ars*. 2015;52(3):226–32. doi: [10.5152/npa.2015.7118](https://doi.org/10.5152/npa.2015.7118)
25. Kline RB. Principles and practice of structural equation modeling. 3th ed. New York: The Guilford Press; 2011.
26. Young JE. Young Schema Questionnaire-Short Form. New York: Cognitive Therapy Center; 1998.
27. Sadooghi Z, Aguilar-Vafaie ME, Rasoulzadeh Tabatabaie K, Esfahanian N. factor analysis of the young schema questionnaire-short form in a nonclinical Iranian sample. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2008;14(2):214–9. [Persian] <http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-474-en.pdf>

28. Garnefski N, Kraaij V, Spinhoven P. Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. *Personality and Individual Differences*. 2001;30(8):1311–27. doi: [10.1016/S0191-8869\(00\)00113-6](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(00)00113-6)
29. Hasani J. The psychometric properties of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ). *Journal of Clinical Psychology*. 2010;2(3):73–84. [Persian] doi: [10.22075/jcp.2017.2031](https://doi.org/10.22075/jcp.2017.2031)
30. Yousefi N. An investigation of the psychometric properties of the McMaster Clinical Rating Scale (MCRS). *Quarterly of Educational Measurement*. 2012;2(7):91–120. [Persian] https://jem.atu.ac.ir/article_5626_572e8b9b830cb2ee30cf203251af4ac4.pdf?lang=en
31. Meyers LS, Gamst G, Guarino AJ. Applied multivariate research: design and interpretation. Los Angeles: SAGE; 2006.
32. Honardoost N. A report of several books on scheme Therapy. *Clinical Psychology Studies*. 2015;5(18):167–80. [Persian] https://jcps.atu.ac.ir/article_1051_3962d4161b23d3ac08f6a16c834090a4.pdf?lang=en
33. Cormier A, Jourda B, Laros C, Walburg V, Callahan S. Influence between early maladaptive schemas and depression. *Encephale*. 2011;37(4):293–8. [French] doi: [10.1016/j.encep.2011.01.001](https://doi.org/10.1016/j.encep.2011.01.001)
34. Shorey RC, Anderson S, Stuart GL. Early maladaptive schemas of substance abusers and their intimate partners. *J Psychoactive Drugs*. 2013;45(3):266–75. doi: [10.1080/02791072.2013.805982](https://doi.org/10.1080/02791072.2013.805982)
35. Güner O. Psychometric properties and normative values of early maladaptive Schema Questionnaires Set for children and adolescents (SQS). *Clin Psychol Psychother*. 2017;24(2):534–54. doi: [10.1002/cpp.2049](https://doi.org/10.1002/cpp.2049)
36. Mahmoodnejad M, Karbalaie Mohammad Meigooni A, Sabet M. Prediction of suicidal ideation and interpersonal violence among labor children based on childhood trauma, emotion regulation difficulties and callous-unemotional traits. *Journal of Psychological Achievements*. 2018;25(1):1–22. [Persian] doi: [10.22055/psy.2018.21961.1815](https://doi.org/10.22055/psy.2018.21961.1815)
37. Dvir Y, Ford JD, Hill M, Frazier JA. Childhood maltreatment, emotional dysregulation, and psychiatric comorbidities. *Harv Rev Psychiatry*. 2014;22(3):149–61. doi: [10.1097/hrp.0000000000000014](https://doi.org/10.1097/hrp.0000000000000014)
38. Kuster F, Orth U, Meier LL. Rumination mediates the prospective effect of low self-esteem on depression: a five-wave longitudinal study. *Pers Soc Psychol Bull*. 2012;38(6):747–59. doi: [10.1177/0146167212437250](https://doi.org/10.1177/0146167212437250)
39. Deci EL. Intrinsic motivation and self-determination. In: Reference module in neuroscience and biobehavioral psychology. Elsevier; 2017. doi: [10.1016/B978-0-12-809324-5.05613-3](https://doi.org/10.1016/B978-0-12-809324-5.05613-3)
40. Dadomo H, Grecucci A, Giardini I, Ugolini E, Carmelita A, Panzeri M. Schema therapy for emotional dysregulation: theoretical implication and clinical applications. *Front Psychol*. 2016;7:1987. doi: [10.3389/fpsyg.2016.01987](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.01987)